

Stukken voor de Redactie
te zenden voor den 15en
der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis,
LEEWARDEN.

Redactie:

G. D. DUURSMA.

Girorekening

No. 133550 - DEN HAAG

Alle correspondentie te
richten aan het Secretariaat

Adres:

Mej. J. J. E. v. d. THOORN,
Amalia van SolmsLaaat 80.
DEN HAAG.

Bestuur: CHR. DE RINGH, Voorzitter, Hilversum, Nieuweg 73. Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Secretaresse, den Haag; CHR. F. WSLIJPER, Penningmeester, den Haag. Willem van Outhoornstraat 2; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; A. F. H. BUINING, Hohorst, Hamersveld, waarn. Bestuurslid.

GYMNANTHI

door M. W. B. van Oosten.

II Syphonanthi. (gesteeldbloemigen).

Gymnocalycium.

Dit geslacht is overbekend, het wordt in zeer veel soorten ge-
kweekt. Ik geloof niet, dat er één liefhebber van cactussen te vin-
den is, wiens verzameling niet minstens enkele soorten *Gymnoca-*
lycium telt. Het behoeft dan ook niet meer gezegd te worden, dat
het een buitengewoon dankbaar geslacht is, dat het goed groeit.
den geheelen zomer rijk bloeit, dat de bloemen mooi zijn en dat de
planten in cultuur. hetzij wortelecht of geënt, weinig moeilijkheden
geven. Hetzijn de uitgezochte soorten voor beginners. Het is een
geslacht met geweldige groote en zeer kleine, z.g. dwergsoorten,
langbedoornde en kortbedoornde planten, kortom het is zoo rijk
aan soorten, als er wellicht geen tweede in de cactusfamilie voor-
komt. Helaas is het nog veel rijker aan synoniemen, maar wat nog
erger is, aan hybriden, met het gevolg, dat het den beginner wel
eens duizelt. Doch, wanneer men het niet al te nauw neemt met
het aantal doorns, den stand ervan, het aantal ribben e.d., dan zijn
van de vele natuurhybriden, die ons worden voorgezet, het mee-
rendeel nog wel bij de type-plant terug te brengen. Het zoo sterk
varieeren van het geslacht *Gymnocalycium* moet ongetwijfeld wor-
den toegeschreven aan het feit, dat het geslacht nog in volle ont-
wikkeling is.

Dit varieeren hebben wij te aanvaarden en wel zonder protest.

Eveneens hebben wij bij de moeilijke, doch belangrijke taak, om honderden namen te onthouden, ook die namen aanvaard, welke gegeven zijn aan natuurhybriden, die meestal afwijkende of in het geheel geen nakomelingen voortbrachten en dus als soort weer zijn verdwenen. Nutteloos namen dus, gegeven aan planten, die er niet meer zijn, maar waarvan de namen tot in lengte van dagen blijven bestaan. Tegen het aanvaarden van deze nuttelooze namen kunnen wij echter wèl protesteeren en het lijkt mij tijd geworden om dit te doen.

Ik zal hier een voorbeeld geven van de 'wijze, waarop een nieuwe naam ontstaan kan. In 1937 werd een plant beschreven en *Gymnocalycium mucidum* gedoopt. Als plaats van herkomst werd opgegeven: vermoedelijk Argentinië. De plant was gevonden, als eenig exemplaar, tusschen een groot aantal geïmporteerde *Gymnocalycium gibbosum*, (één van de meest varierende planten) bij iemand in Düsseldorf. Met de vondst van zoo'n enkel exemplaar werd het geslacht dus met een soort vermeerderd.

In dit verband wil ik tevens wijzen op het ontbreken van de geringste internationale samenwerking bij het beschrijven van nieuwe soorten. Een ieder, zelfs den meest onbevoegde, is het toegestaan een z.i. nieuwe plant te beschrijven, slechts onder één voorwaarde, dat bij de beschrijving een Latijnsche diagnose gevoegd wordt. Bovendien kan hij dit doen in het. een of andere onbekende of onbelangrijke blad. Het gevolg daarvan is, dat bepaalde planten meerdere malen beschreven en benoemd zijn en nuttelooze namen in omloop zijn gebracht. Nu kan men zeggen, wat kunnen mij die namen schelen, maar de liefhebber, die zich niet om namen bekommert, zal zich toch na het aanschaffen van een plant bedrogen voelen, wanneer blijkt, dat hij de plant al onder een anderen naam bezat. Het wordt tijd, dat ook hierin verbetering wordt gebracht. Het kan niet zoo'n heksentoer zijn, om, al is het maar één maal per jaar, een blad te doen verschijnen, waarin ieder, die een z.i. nieuwe plant wenscht te beschrijven, verplicht is, dit te doen, zoodat de heele-wereld daarvan kennis kan nemen. Een dergelijk voorschrift lijkt mij heel wat nuttiger dan de vereischte Latijnsche diagnose, waarvan slechts enkelen het nut ondervinden.

Om echter weer op de *Gymnocalyciums* terug te komen, raad ik U aan, het maar uit het hoofd te zetten, om een twijfelachtige plant uit dit geslacht aan de hand van een beschrijving te determineeren, want van de 10 keer, komt U er 9 maal niet uit. Ziet men 20 impor-

ten van een bepaalde plant, dan zijn er veelal geen twee dezelfde bij. Bij *Gymnocalycium Saglionis*, welke toch vrij goed te herkennen is, en die volgens Schumann tien tot twaalf ribben moet hebben, werden door Prof. Weisse exemplaren waargenomen met 8, 9, 12, 16 en zelfs 20 ribben. Door Britton en Rose wordt de marge wat ruimer naar boven genomen: zij vermelden 13 tot 32 ribben, al naar de grootte der plant, hetgeen van zeer grooten invloed is. Wanneer U maar vooropzet, dat een *Gymnocalycium* van 2 tot 40 ribben moet hebben, dan heeft U altijd gelijk. De beste manier is echter naar het type van de plant te kijken.

Nog slimmer is het met het grootte aantal cultuurhybriden, waarvan ook vele gedoopt en benoemd zijn en vlijtig den weg naar den liefhebber gevonden hebben. Het is voor den handelaar een bijzonder voordeelig geslacht.

Toegegeven wordt, dat het ingrijpen van den mensch - met vooropgezet wetenschappelijk doel tenminste - zeer belangrijk kan zijn en ons ongetwijfeld veel moois kan brengen. Zoo zijn er eenige hybriden van *Gymnocalyciums* in den handel, waarvan de bloem grooter en mooier is dan de bloem van de soort. Ik denk hier b.v. aan de nog zoo kort in den handel zijnde *Gymnocalycium*, het beste bekend onder den naam *Venturianum*, die zelf reeds zulke mooie bloemen geeft en waarvan thans kruisingen bestaan, o.a. met *plattense*, waarvan de bloem verbazend groot en prachtig van kleur is. Maar toch wil ik hierbij opmerken, dat hybridiseeren van het geslacht *Gymnocalycium* niet noodig is. Het telt reeds zoo véle hybriden. Er is voor een ieder keus genoeg uit een groot aantal soortechte mooie planten. Laat de gewone liefhebber in ieder geval het hybridiseeren van *Gymnocalycium* nalaten en liever ook van andere cactussen, of hij moet er zich, voordat een zelf gekweekte hybride levend zijn kas verlaat, terdege van overtuigd hebben, dat de hybride beter en mooier is dan de soortechte plant. Laat hij bovendien dergelijke „toevallige“-hybriden weigeren aan te nemen. Hiertegen kan niet ernstig genoeg gewaarschuwd worden. Het gevolg van dit maar stom raak kruisen zal anders zijn - het is het al eenigermate - dat vele liefhebbers dit mooie geslacht den rug toekeeren, zooals ook geschied is met *Echinopsis*.

Voor het meerendeel komen de *Gymnocalyciums* uit Argentinië, in mindere mate uit Uruguay, Paraguay, Bolivia en Brazilië. Hun vaderland is dus nogal uitgestrekt, Sommige groeien op een flinke hoogte; *Gymnocalycium Spegazzinii*, (syn, *loricatus*) komt het

hoogste voor, n.l. op 3800 m. Het geslacht is reeds bijna 100 jaar geleden door Pfeiffer voor het eerst genoemd, Prof. Schumann deelde het in bij *Echinocactus* en wel bij de groep *Hybocactus*, de kinnetjesgroep dus, waarin hij alles onderbracht, wat hét uitstekende bultje had en waarvan alle soorten een beschubde kale bloembuis hadden, uitgezonderd eenige, die wèl wolharen bezaten. Hiermede gaf hij dus onbewust te kennen, dat die er niet bij hoorden, Maar Britton en Rose namen gelukkig den ouden Pfeifferschen naam weer over. Zij geven voor het geslacht *Gymnocalycium* een zeer goed bruikbaren sleutel en deelen het o.a. in naar de kleur der bloem, het aantal ribben, hoog+ of laagstaande ribben, meer of minder duidelijke verdeeling in tuberkels, de lengte der bloembuis, de doorns, enz. Het groote aantal hybriden gooit natuurlijk ook hier weer roet in het eten.

De bloemen van alle *Gymnocalyciums* vertoonen zeer veel gelijkenis, Zij zijn gewoonlijk slank van vorm en varieeren nogal in grootte, hoewel de kleinste bloemen gewoonlijk toch nog groot zijn naar verhouding van de plant. De kleur is meestal wit, vaak met groen, geel of rood als bijkleur. Enkele geelbloeiende planten zijn bekend en sinds enkele jaren een met bloedroode en een met lichtrood gekleurde bloemen. De bloemen staan op een buis, hetzij kort of lang, welke kaal is en bezet met groote, stompe schubben. Zij verschijnen bijna altijd aan de jonge areolen en met meerdere tegelijk. Het zaad is dof. Voor het meerendeel hebben de *Gymnocalyciums* scherpe ribben, welke verdeeld zijn in tuberkels, die van onder het bekende kinnetje hebben. Over het algemeen spruiten ze niet, doch onder de z.g. dwergsoorten, komt dit verschijnsel wel voor. *Gymnocalycium Netrelianum*, *prolifer*, *Bruchii* en *Fleischerianum* doen het al heel erg.

De laatste jaren zijn er nogal wat nieuwe soorten gevonden, voornamelijk dwergsoorten, die echter geweldig bloeien. Het zal mij niet verwonderen, wanneer binnen afzienbaren tijd ook het geslacht *Gymnocalycium* in ondergeslachten of groepen zal worden gesplitst, hetgeen m.i. met minstens evenveel recht zou geschieden als bij de andere soorten. Vergelijkt U maar eens *G. Saglionis* met *G. Bruchii*,

Een bepaalde kweekwijze zal ik U niet aanraden. Hier is ontdekking de beste leermeesteres. Een plant, welkè het bij den een in de brandende zon vertikt om te bloeien, zal het bij een ander wel doen en omgekeerd, Dit is van vele factoren afhankelijk, zoo-

als b.v. standplaats én grootte van de kas, -afstand tusschen glas en planten, de watergift, de hoeveelheid licht in den winter, waarbij dan nog komen de individueele eigenschappen van een plant. Ik wil U slechts vertellen, dat ik ze niet anders behandel dan de meeste andere cactussen en ze geen bepaalde plaats in de kas geef. Deze ontvangt echter veel licht en zon en alle zon in den winter, wat vooral voor de eerste maanden van het jaar in verband met de knopvorming van groot belang is. De meeste soorten cactussen en zeker ook de *Gymnocalyciums* geef ik na een behoorlijk zichtbare knopvorming zeer veel water, ik heb meermalen ondervonden, dat *Gymnocalyciums* met nog zeer kleine knoppen niet door watergift tot sterken groei moeten worden opgewekt, want veelal verdwijnen de knoppen dan weer, of ze verdrogen.

De vraag enten of niet is al even moeilijk te beantwoorden. De eene plant niet en de andere wel, zou ik zeggen. Ook dit moet aan de ondervinding van den eigenaar worden overgelaten. Hoewel er naar mijne meening door vele liefhebbers veel te weinig geënt wordt, moet men toch vooropstellen, dat het enten middel moet zijn en geen doel, Enten dient om 'waardevolle en lastige soorten meer kans te geven om te blijven leven, om vlugger bloeibare planten te krijgen en om het kweeken gemakkelijker te maken. Kortom het al of niet enten dient ernstig te worden overwogen en het vóór en tegen dient gewogen te worden vóór het enten, daarna is het te laat. *G. denudafum* b.v. groeit en bloeit ongeënt uitstekend, Ik zie dan ook geen reden om haar te enten. Daarentegen heeft de Heer B o m m e l j é ons eenige jaren geleden in *Succulenta*, met foto's gedocumenteerd, bewezen, dat de geënte *Saglionis* haar wortelechte collega in grootte en bedooring verre vooruit was.

Wat het zaaien betreft, zullen eveneens verschillende ervaringen zijn opgedaan. Wanneer het zaad goed en de omstandigheden, waaronder gezaaid wordt, gunstig zijn, geeft het zaaien van *Gymnocalyciums* naar mijn ervaring weinig moeilijkheden, Wel heb ik meermalen, bij enkele soorten ondervonden, dat de zaailingen geen gespannen lucht' verdragen: spoedig verspenen is dus gewenscht.

Wordt vervolgd,

VERBETERING.

1, Op blz., 127 van „*Succulenta*”, 2e regel v.b. staat *Chilenia villosa*; dit, moet zijn *Neopteris villosa*.

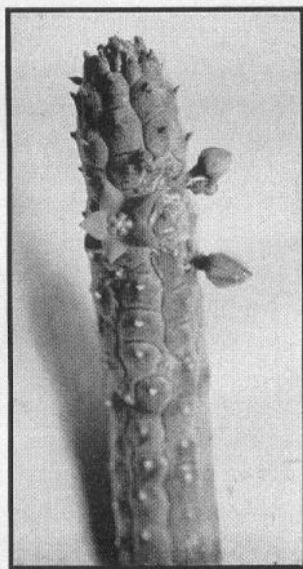
2. In *Cactaceae* 1939 2e deel, dat na het voorgaande gedeelte van dit artikel verscheen, zégt B a c k e b e r g, dat de bloemen van *Neowerdermannia chilensis* gelijkzijn aan die van *Neow. Vorwerckii*. Indien hij hiermede, zooals ik

aanneem, niet alleen den vorm, doch ook de kleur bedoelt, dan zou, de op blz. 127 afgebeelde plant niet Neow. *chilensis* Bckbg. zijn. Hiermede is dan tevens verklaard, waarom de indeeling van deze plant bij Neowerdermannia mij niet juist voorkwam. Ik merk echter op, dat de afgebeelde plant door B a c k e b e r g zelf is geleverd onder den naam Neow. *chilensis* Bckbg.

ECHIDNOPSIS CEREIFORMIS. Hooker fil.

Het geslacht *Echidnopsis* werd in 1871 ingesteld door Sir J o s e p h D a t o n H o o k e r. De naam beteekent in het Grieksch „gelijk een slang: en inderdaad doen de lange gladde stammen met hun 6 tot 10 onbestekelde, getuberkelde ribben en de bochtige groeven daartusschen, aan een slang denken.

Echidnopsis is de meest noordelijke van de meerribbige *Stapeliae*. Eerst dacht men, dat dit geslacht alleen voorkwam in Zuid-Arabië

Echidnopsis cereiformis.

Foto White en Sloane.

en in tropisch Oost en N.-O. Afrika. In 1922 vond Prof. D i n t e r echter een jonge plant, welke later een *Echidnopsis* bleek te zijn in Z.W. Afrika, dus ten Zuiden van den evenaar en op 2000 mijl afstand van de vindplaatsen der tropische soorten. Hij noemde de plant *E. atlantica*. Zij stierf na twee jaar. In October 1929 echter vond Ross-Frames in het Van Rhynsdorpdistrict op 250 mijl af-

stand van de vindplaats van Prof. D i n t e r, een nieuwe *Echidnopsis* (*E. Framesii*), zoodat het nu wel zeker is, dat dit geslacht ook ten Zuiden van de tropen voorkomt,

Botanisch gesproken is *Echidnopsis* weinig anders dan een onderafdeeling van *Caralluma*, daar de bloemen in bouw gelijk zijn. Zij verschilt alleen door de 6-10 ruitvormige ribben, welke geen tandjes dragen en daar al de planten, ofschoon de vindplaatsen zich over 4000 mijl uitstrekken, het zelfde uiterlijk hebben, is het wel verantwoord hen in een apart geslacht onder te brengen.

Bij *Echidnopsis cereiformis* zijn de stammen vleezig en 13- 17 mm dik, cilindrisch, stomp 8 hoekig, de zijden ruitvormig verdeeld in stompe tuberkels, onbehaard. De bloemen ontstaan bij den top van den stam, ze zijn kort gesteeld en helder geel van kleur. De kelkblaadjes zijn 1 - 1.5 mm in doorsnede, breedovaal, puntig, onbehaard,

De bloemkroon, 7-8 mm in diameter, is rond klokvormig, de 5 slippen reiken tot de helft van de bloemkroon en zijn 3 mm lang, breedovaal, puntig, onbehaard, De buitencorona ontbreekt, de binnencorona bestaat uit 5 gladde vleezige lobben, driekantigovaal, puntig, horizontaal gebogen en leunend tegen den rug der helmknoppen, de kleur is geel.

De ontdekker van deze plant is niet bekend, doch zij is sinds 1871 in cultuur en toen beschreven door Sir, J. D. H o o k e r. De stammen ontstaan dikwijls uit een kamvormig onderstuk, Het is een gemakkelijke groeier en bloeier. Het is een variabele soort, waarbij variëteiten met donkere bloemen voorkomen. Bij *E. cereiformis* var. *brunea* (syn. *E. dammanniana*) is de bloem bruingeel tot purperbruin, bleeker naar het midden, terwijl *E. cereiformis* var. *obscura* een bruingele bloem heeft.

De plant groeit tusschen rotsen op drogen kalkhoudenden grond en wordt gevonden in Eritrea, Ethiopië, Somaliland en Yemen, maar komt waarschijnlijk ook voor in Zuid-Arabië.

TH. DE HAAS.

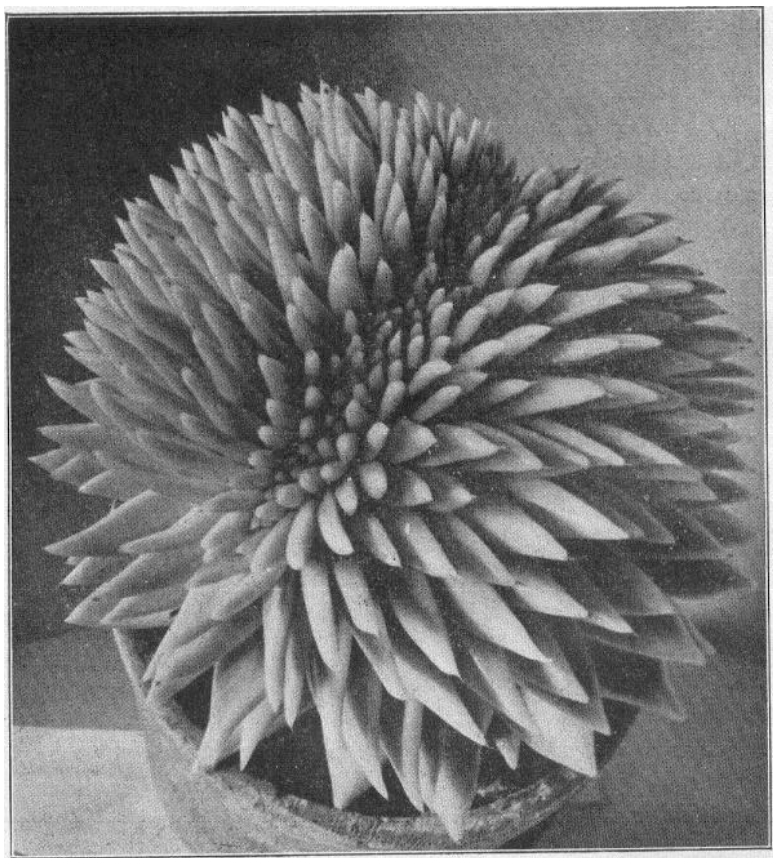
HET LEEKENHOEKJE.

Correspondentie, die op deze rubriek betrekking heeft, s.v.p. zenden aan J. J. E. v a n d e n T h o o r n, Amalia v. Solmsstraat 80, Den Haag.
CRISTAATVORMEN.' .

U ziet bij dit Leekenhoekje-een foto van een echte cristaat, van een verlopen cristaat: (verloopen in den zin van teruggeloopt)

en niet in den zin van afgedwaald van den goeden weg) en van een plant, die op een cristaat lijkt, doch het m.i. niet is.

Het woord cristaat is afgeleid van het Latijnsche woord crista, dat kam beteekent en wel de kam van een haan of van een helm. Het woord cristatus beteekent kamdragend.

Urbinia agavoides cristata.

Foto C. L. Harders.

Onder cristaten of kamvormen, ook wel hanekammen genoemd, verstaan we planten, die een bepaalde afwijking in den groei vertoonen, welke evenals bandvorming en monstruositeit bij alle planten kan voorkomen. Een cristaat vormt inplaats van één groeipunt een serie groeipunten. Er zijn niet van alle cactussen cristaten bekend, doch de mogelijkheid tot cristaatvorming bestaat waarschijn-

lijk bij alle cactussen en bij alle andere succulenten. De oorzaak, die cristaat- en fasciatievorming tengevolge heeft is onbekend: uiterlijke invloeden kunnen deze verschijnselen niet opwekken. De meering, die ook B e r g e r nog in zijn werk „Kakteen” ten beste geeft, namelijk dat een cristaat ontstaat door beschadiging van het vegetatiepunt, is onjuist gebleken, want de erfelijkheid van het verschijnsel staat vast. Dit laatste is in strijd met de mogelijkheid, dat

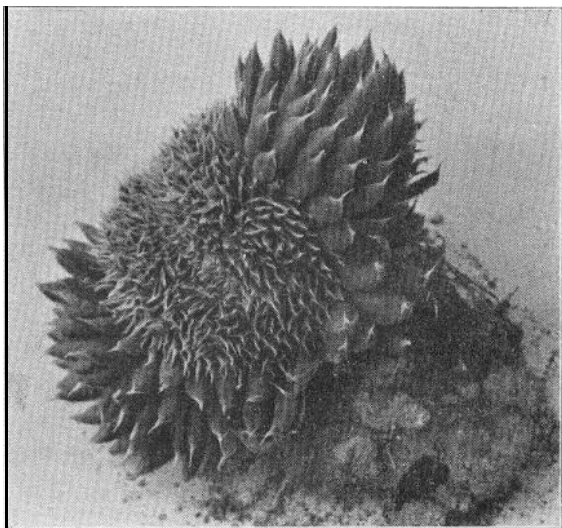
Echeveria globosa cristata.

Foto J. B. Lindeijer.

de afwijking het gevolg zou zijn van een toegebrachte beschadiging, want er bestaat geen erfelijkheid van verworven eigenschappen, doch wel van bestaande eigenschappen. De aanleg tot cristaatvorming is gebleken erfelijk te zijn; is erfelijke aanleg aanwezig dan bestaat altijd de mogelijkheid, dat de afwijking zich openbaart.

Het tamelijk zeldzaam voorkomen van cristaten in de natuur wijst niet op een sterk ontwikkelde erfelijkheid, hetgeen bij succulenten in cultuur eveneens is waargenomen. Een cristaat zal voor een groot deel normale planten voortbrengen en voor een klein deel cristaatvormen tot nakomelingen hebben, welke beide den erfelijken aanleg in hun zaad, weer op hun nakomelingen overdragen,

Men heeft cristaatvorming vroeger ook een ziekelijk verschijnsel genoemd, doch cactusjagers en anderen, die de planten in hun vaderland konden bestudeeren, hebben verklaard, dat deze afwijking in de natuur juist bij bijzonder krachtige, sterk groeiende planten voorkomt. B a c k e b e r g noemt het een uiting van groote levenskracht en geenszins een ziekelijke misvorming. Hij heeft het verschijnsel waargenomen bij oude sterke planten, die volop bloeiden en vruchten droegen. In een streek, waar heel *veel Echinocactus peruvianus* voorkwam, was de grootste en weelderigste plant een cristaat. Van een buitengewoon krachtige *Cereus sericafus*, vertoonden alle oude stammen een uitbundige cristaatvorming. Er

Orostachys spinosus.

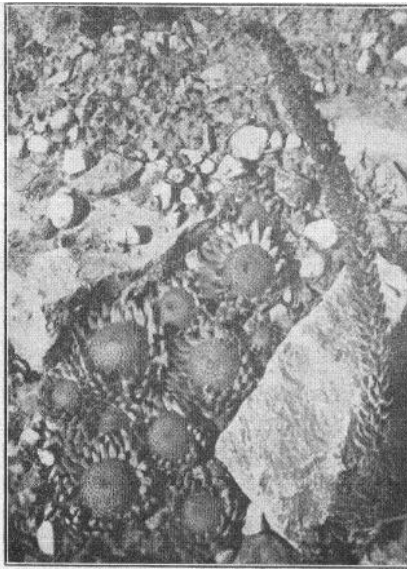
Foto L. Collette.

is een foto van *Cereus giganteus*, waarvan een der toppen in cristaatvorm wel 20 groeipunten maakt, die elkaar verdringen en geen ruimte genoeg kunnen vinden om hun enormen levensdrang bot te vieren. B a c k e b e r g spreekt in zijn boek van een levenskracht en een levenswil, die alle banden verbreekt, die een uitweg zoekt in dezen vorm en hij maakt de vergelijking met een geniaal mensch, die in zijn uitingen ook van het gewone afwijkt.

De hierbij afgebeelde *Urbinia agavoides cristata*, die reeds eerder in Succulenta werd gepubliceerd, is een mooi voorbeeld van B a c k e b e r g s theorie, De 35 cm breede plant laat aan weel-

derigen groei niets te wenschen over, De plant was een normale stek van een kamvorm en groeide na enkele jaren weer tot een cristaat uit.

De tweede foto vertoont een terug gelooopen cristaat van *Echeveria globosa*. Ziekelijk ziet ook deze plant van den Heer B omme 1 j é r niet uit. Men zou hier werkelijk kunnen zeggen, dat de plant met haar levenskracht geen raad weet. De cristaatvorm is verdwenen: op de kam hebben zich een groot aantal gewone rozetjes gevormd. Als men deze normaal gevormde Echeveriatjes opkweekt, heeft men kans, dat zulk een gewoon gevormde plant zich weer tot cristaat ontwikkelt.

Orostachys spinosus.

Foto F. A. Haage Jr.

Met de derde plant, de *Orostachys spinosus*, syn. *Umbilicus spinosus* is het een geheel ander geval. Deze zodevormende plant komt, wat groeiwijze betreft, overeen met een *Sempervivum*, ze bloeit ook uit het hart, waarbij de rozetvorm verdwijnt, daar de plant uitgroeit tot een bloemstengel. Na het bloeien sterft de plant, doch niet, voordat ze aan haar voet een aantal jonge plantjes heeft gevormd. Ze hoort thuis in Siberië, Tibet en Mantsjoerije, waar ze in het gebergte tot op 4000 m hoogte, tusschen steenen en aan rotswanden groeit. Ze is, als men zorgt, dat ze 's winters niet nat

kan worden, volkomen tegen onze wintertemperatuur bestand. Van een kasatmosfeer houdt ze niet.

Ik heb vele jaren een aantal *Orostachys spinosus* gekweekt en getracht hen in bloei te krijgen. Daar mijn planten steeds ongeschermd buiten stonden, ook bij vorst en 's winters zóó geplaatst waren, dat geen regen hen kon bereiken, groeiden ze goed en mooi gedrongen, doch telkens, wanneer een plant bloeibaar was, groeide ze uit tot den vorm, dien de derde afbeelding te zien geeft. Het hart van de plant nam een cristaatvorm aan: doch de buitenste bladen behielden hun normalen stand. Daarna vormden zich een aantal jonge plantjes en de moederplant ging ten gronde.

Het is mij bekend, dat planten, volkomen gelijk aan de afgebeelde plant, in Duitschland verkocht werden onder den naam *Orostachys spinosus cristatus*. Ik geloof niet, dat men hier met cristaatvorming te doen heeft, het zijn planten, die uit willen groeien tot het vormen van een bloemstengel, doch die daartoe de kracht missen. Men lette op den vorm van den bloemstengel op de foto van den Heer H a a g e rechts op de afbeelding. De als cristaaten verkochte planten waren dan ook na eenigen tijd niet meer in leven.

BOEKBESPREKING.

Hanna Kronberger-Frentzen. „Glück mit Blumen Die Kunst des hauslichen Blumenschmuckes für den Alltag und Festtag. Mit 61 schwarzen und 8 vierfarbigen Bildern auf Tafeln. Verlag K n o r r & H i r t h, München. RM. 7.80.

Een zeer bijzonder boek voor allen die van bloemen in huis houden, en wier streven is het mooie, dat de bloemen ons bieden, zoo goed mogelijk tot haar recht te laten komen, Welke waarde de bloemversiering in den loop der eeuwen had en welke potten, vazen en glazen men daarbij gebruikte, wordt in beeld en woord duidelijk aangetoond. Wij zien uit de bloemencultuur der Ouden alreeds de Renaissance geboren worden, om ten slotte te eindigen met de hedendaagsche moderne bloemsierkunst. Aan geur, kleur en vorm der bloemen paart zich het gebruik van bijpassend glas- en vaatwerk. De gekleurde platen zijn schilderstukjes op zichzelf, trouwens, de meeste zijn natuurgetrouwe reproducties van beroemde meesters, (Jan Bruegel, Wim Mühlendyck). Ook de sierwaarde van Cactussen en andere Succulenten wordt niet vergeten, Hoe ze met haar potten en schalen de kamer het beste kunnen sieren, wordt door verscheidene fraaie afbeeldingen verduidelijkt, Als feestgeschenk zal men succulentenvrienden en bloemenliefhebbers met dit boek zeker groot genoeg doen en voor ieders bibliotheek vormt het een waardevolle aanwinst. G. D. D.